

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК8- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 11 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
бізнесу та сфери обслуговування
30 серпня 2023 р., протокол № 5

Голова Вченої ради

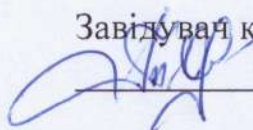
Галина ТАРАСЮК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Управління ефективністю бізнесу»

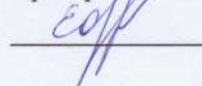
для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр»
спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
освітньо-професійна програма «Підприємництво та торгівля»
факультет бізнесу та сфери обслуговування
кафедра менеджменту, бізнесу та маркетингових технологій

Схвалено на засіданні кафедри
менеджменту, бізнесу та
маркетингових технологій
29 серпня 2023 р.,
протокол № 6

Завідувач кафедри

 Тетяна ОСТАПЧУК

Гарант освітньо-професійної
програми

 Катерина ОРЛОВА

Розробник: д.е.н., професор Юзеф ЦАЛЬ-ЦАЛКО

Житомир
2023 – 2024 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК8- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 11 / 2

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	За вибором	
Модулів – 2	076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1	1
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		1	1
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 2 самостійної роботи – 4	Освітній ступінь «магістр»	Лекції	
		16 год.	6 год.
		Практичні	
		16 год.	4 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
58 год.	80 год.		
Вид контролю: залік			

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми навчання – 36 % аудиторних занять, 64% самостійної та індивідуальної роботи;

для заочної форми навчання – 11 % аудиторних занять, 89 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК8- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 11 / 3

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування комплексу теоретичних і практичних навичок економічного обґрунтування прийняття ефективних управлінських рішень в бізнесі з урахуванням ризиків господарської діяльності.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- опанування теоретичних і практичних засад управління ефективністю бізнесу;
- формування системи показників та їх оцінювання в процесі прийняття управлінських рішень;
- вміння здійснювати діагностику ефективності використання ресурсів та результативності господарських операцій;
- визначення сценаріїв розвитку підприємства та стратегії управління ефективністю.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»:

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов і вимог.

ЗК 3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

СК 3. Здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.

СК 5. Здатність до ініціювання та реалізації інноваційних проектів в підприємницькій, торговельній та/або біржовій діяльності.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»:

ПРН 3. Вміти розробляти заходи матеріального і морального заохочення та застосовувати інші інструменти мотивування персоналу й партнерів для досягнення поставленої мети.

ПРН 6. Вміти розробляти та впроваджувати заходи для забезпечення якості виконуваних робіт і визначати їх ефективність.

ПРН 9. Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької, торговельної та/або біржової діяльності.

ПРН 11. Впроваджувати інноваційні проекти з метою створення умов для

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК8- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 11 / 4

ефективного функціонування та розвитку підприємницьких, торговельних та/або біржових структур.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади управління ефективністю бізнесу

Тема 1. Економічна сутність поняття ефективність бізнесу

- 1.1. Сутність поняття ефективність бізнесу
- 1.2. Класифікація видів ефективності
- 1.3. Роль і значення ефективності бізнесу для розвитку національної економіки

Тема 2. Концептуальні положення управління ефективністю бізнесу

- 1.1. Мета та завдання системи управління ефективністю бізнесу
- 1.2. Об'єкт та суб'єкт управління ефективністю бізнесу
- 1.3. Основні принципи управління ефективністю бізнесу

Тема 3. Характеристика системи управління ефективністю бізнесу

- 1.1. Загальна система управління ефективністю бізнесу
- 1.2. Показники оцінки управління ефективністю бізнесу
- 1.3. Додана вартість як основний критерій ефективного розвитку бізнесу
- 1.4. Вартісно-орієнтований підхід до управління ефективністю бізнесу
- 1.5. Самодостатній розвиток бізнесу як основа ефективності управління

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК8- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 11 / 5

Змістовий модуль 2. Основні напрями управління ефективністю бізнесу

Тема 4. Управління ефективністю операційної діяльності бізнесу

- 1.1. Поняття операційної діяльності в бізнесі
- 1.2. Управління процесом постачання
- 1.3. Управління процесом виробництва
- 1.4. Управління процесом реалізації об'єктів діяльності
- 1.5. Управління розподілом і використанням прибутку

Тема 5. Управління ефективністю трудових ресурсів бізнесу

- 1.1. Поняття трудових ресурсів і вартості робочої сили
- 1.2. Формування трудових ресурсів в бізнесі
- 1.3. Показники ефективності використання трудових ресурсів в бізнесі

Тема 6. Управління ефективністю активами бізнесу

- 1.1. Поняття активів в бізнесі
- 1.2. Формування активів в бізнесі
- 1.3. Показники ефективності використання активів в бізнесі

Тема 7. Управління ефективністю фінансовими ресурсами бізнесу

- 1.1. Поняття фінансових ресурсів в бізнесі
- 1.2. Формування фінансових ресурсів в бізнесі
- 1.3. Показники ефективності використання фінансових ресурсів в бізнесі

Тема 8. Управління ефективністю інвестиційної діяльності в бізнесі

- 1.1. Поняття інвестиційної діяльності в бізнесі
- 1.2. Формування ресурсів для інвестиційної діяльності в бізнесі
- 1.3. Показники ефективності використання інвестиційних ресурсів в бізнесі

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК8- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 11 / 6

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота	усього	лекції	практичні	самостійна робота
Модуль 1								
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади управління ефективністю бізнесу								
Тема 1. Економічна сутність поняття ефективність бізнесу	11	2	2	7	11	1		10
Тема 2. Концептуальні положення управління ефективністю бізнесу	11	2	2	7	11	1		10
Тема 3. Характеристика системи управління ефективністю бізнесу	11	2	2	7	11	1		10
<i>Разом за змістовий модуль 1</i>	33	6	6	21	33	3		30
Змістовий модуль 2. Основні напрями управління ефективністю бізнесу								
Тема 4. Управління ефективністю операційної діяльності бізнесу	11	2	2	7	12	1	1	10
Тема 5. Управління ефективністю трудових ресурсів бізнесу	11	2	2	7	11	1		10
Тема 6. Управління ефективністю активами бізнесу	11	2	2	7	12	1	1	10
Тема 7. Управління ефективністю фінансовими ресурсами бізнесу	12	2	2	8	11		1	10
Тема 8. Управління ефективністю інвестиційної діяльності в бізнесі	12	2	2	8	11		1	10
<i>Разом за змістовий модуль 2</i>	57	10	10	37	57	3	4	50
ВСЬОГО	90	16	16	58	90	6	4	80

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК8- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 11 / 7

5. Теми практичних (лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Загальні підходи до оцінювання ефективності бізнесу	2	
2	Формування концептуальних підходів до управління ефективністю бізнесу	2	
3	Розробка системи управління ефективністю бізнесу	2	
4	Моделювання сценаріїв оцінювання ефективності операційної діяльності бізнесу	2	1
5	Моделювання сценаріїв оцінювання ефективності трудових ресурсів бізнесу	2	
6	Моделювання сценаріїв оцінювання ефективності активів бізнесу	2	1
7	Моделювання сценаріїв оцінювання ефективності фінансових ресурсів бізнесу	2	1
8	Моделювання сценаріїв оцінювання ефективності інвестиційної діяльності в бізнесі	2	1
РАЗОМ		16	4

6. Завдання для самостійної роботи

Тема 1. Економічна сутність поняття ефективність бізнесу

- 1.1. Сутність поняття ефективність бізнесу
- 1.2. Класифікація видів ефективності
- 1.3. Роль і значення ефективності бізнесу для розвитку національної економіки
- 1.4. Загальні підходи до оцінювання ефективності бізнесу на прикладі суб'єкта господарювання

Тема 2. Концептуальні положення управління ефективністю бізнесу

- 1.1. Мета та завдання системи управління ефективністю бізнесу
- 1.2. Об'єкт та суб'єкт управління ефективністю бізнесу
- 1.3. Основні принципи управління ефективністю бізнесу
- 1.4. Формування концептуальних підходів до управління ефективністю бізнесу на прикладі суб'єкта господарювання

Тема 3. Характеристика системи управління ефективністю бізнесу

- 1.1. Загальна система управління ефективністю бізнесу
- 1.2. Показники оцінки управління ефективністю бізнесу
- 1.3. Додана вартість як основний критерій ефективного розвитку бізнесу
- 1.4. Вартісно-орієнтований підхід до управління ефективністю бізнесу

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК8- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 11 / 8

- 1.5. Самодостатній розвиток бізнесу як основа ефективності управління
- 1.6. Розробка системи управління ефективністю бізнесу бізнесу на прикладі суб'єкта господарювання

Тема 4. Управління ефективністю операційної діяльності бізнесу

- 1.1. Поняття операційної діяльності в бізнесі
- 1.2. Управління процесом постачання
- 1.3. Управління процесом виробництва
- 1.4. Управління процесом реалізації об'єктів діяльності
- 1.5. Управління розподілом і використанням прибутку
- 1.6. Моделювання сценаріїв оцінювання ефективності операційної діяльності бізнесу на прикладі суб'єкта господарювання

Тема 5. Управління ефективністю трудових ресурсів бізнесу

- 1.1. Поняття трудових ресурсів і вартості робочої сили
- 1.2. Формування трудових ресурсів в бізнесі
- 1.3. Показники ефективності використання трудових ресурсів в бізнесі
- 1.4. Моделювання сценаріїв оцінювання ефективності трудових ресурсів бізнесу на прикладі суб'єкта господарювання

Тема 6. Управління ефективністю активами бізнесу

- 1.1. Поняття активів в бізнесі
- 1.2. Формування активів в бізнесі
- 1.3. Показники ефективності використання активів в бізнесі
- 1.4. Моделювання сценаріїв оцінювання ефективності активів бізнесу на прикладі суб'єкта господарювання

Тема 7. Управління ефективністю фінансовими ресурсами бізнесу

- 1.1. Поняття фінансових ресурсів в бізнесі
- 1.2. Формування фінансових ресурсів в бізнесі
- 1.3. Показники ефективності використання фінансових ресурсів в бізнесі
- 1.4. Моделювання сценаріїв оцінювання ефективності фінансових ресурсів бізнесу на прикладі суб'єкта господарювання

Тема 8. Управління ефективністю інвестиційної діяльності в бізнесі

- 1.1. Поняття інвестиційної діяльності в бізнесі
- 1.2. Формування ресурсів для інвестиційної діяльності в бізнесі
- 1.3. Показники ефективності використання інвестиційних ресурсів в бізнесі
- 1.4. Моделювання сценаріїв оцінювання ефективності інвестиційної діяльності в бізнесі на прикладі суб'єкта господарювання

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК8- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 11 / 9

7. Індивідуальні завдання

Особливості управління ефективністю бізнесу за видами суб'єктів господарювання:

- 7.1. За видами економічної діяльності відповідно до КВЕД.
- 7.2. За формами власності.
- 7.3. За організаційно-правовими формами господарювання.
- 7.4. Підприємств з іноземними інвестиціями.
- 7.5. Виконання бюджетних програм.
- 7.6. За категоріями підприємств: великі, середні, малі, мікро.
- 7.7. Формування звіту про управління підприємством.
- 7.8. Формування звіту про корпоративне управління.

8. Методи навчання

В процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються методи активного навчання: дискусії, тематичні тести-сценарії, ситуаційні завдання, розрахункові задачі, інформаційні ресурси суб'єктів господарювання мережі інтернет.

9. Методи контролю

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу передбачається проведення таких видів контролю:

- поточний контроль: оперативний контроль залишкових знань, усне і письмове опитування, тестування;
- підсумковий контроль: залік.

10. Розподіл балів

Поточне тестування та самостійна робота								Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	100
10	10	10	14	14	14	14	14	

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК8- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 11 / 10

Шкала оцінювання

За шкалою	Екзамен	Залік	Бали
A	Відмінно	Зараховано	90-100
B	Добре	Зараховано	82-89
C			74-81
D	Задовільно	Зараховано	64-73
E			60-63
FХ	Незадовільно	Не зараховано	35-59
F		Не зараховано	0-34

11. Рекомендована література

Основна література

1. Орлова К.Є. Управління бізнесом: підручник. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2019. 319 с.
2. Менеджмент організацій: навчальний посібник / Укладачі: Л.Є. Довгань, І.П. Малик, Г.А. Мохонько, М.В. Шкробот. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 271 с.
3. Управління конкурентоспроможністю підприємства: навчальний посібник / Леськів Г. З., Франчук В. І., Левків Г. Я., Гобела В. В. - Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. - 220 с.
4. Копитко М. І. Управління інноваціями та інвестиціями: навчальний посібник у схемах і таблицях / Копитко М.І., Блага Н.В. - Вид. 2-ге, допов. і перероб. - Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. - 296 с.
5. Управління кризовими ситуаціями: навчальний посібник / Гобела В. В., Живко З. Б., Леськів Г. З., Мельник С. І. - Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. - 228 с.
6. Кібік О. М. Економіка та управління бізнес-структурою : практикум / О. М. Кібік, Г. А. Отливанська. - Одеса : НУ «ОЮА», 2021. – 63 с.

Допоміжна література

1. Цаль-Цалко Ю.С., Мороз Ю.Ю., Цегельник Н. І. Управлінський облік: підручник. Ж.: ПП «Рута», 2015. 632 с.
2. Цаль-Цалко Ю.С., Мороз Ю.Ю., Суліменко Л. А. Фінансовий аналіз: Підручник. Вид. 5-є, доповнене. Житомир: ПП «Рута», 2012. 609 с.